

A hogyan is hihetnénk el egyikén Bíborkával a tengeres házban

„... és nem táncoltam még magának sehol, sem szobákban, sem országúton, sem a parti sziklákon, pedig annyiszor mondtam, ugye, annyiszor mondtam, mennyire szeretnék táncolni, szinte mindig, és énekelni közben, igaz, olyan helyszíneket idéztem fel ehhez, amilyenek az én képzeletemben voltak, sehol máshol, és eszembe sem jutott úgy beszélni: ezek a miénk, azok lehetnének, hanem azt kérdeztem, maga nem szeretne-e magának hasonló helyszíneket, ahol nagy tükrök vannak, messze egymástól, és sok-sok virág, tömegekben, és kutyák hevernek szanaszét, ahogy megtörtént az alvás, bár én nem tudom, mikor történik meg az alvás, de én igazán ilyen alvásban lennék, bizonyára azért, mert nem lehet eltáncolni, és nem lehet megmozdulni ezt, csak nem szeretne-e illet, mégis, magának, a kutyák heverése és a virágok tömege a tükrökben, mi is lenne így a táncom, és a maga tánca ettől, ha táncolna, és mi lenne az énekem, és, persze, a maga éneke, ha énekelne, és hol is lenne akkor hol, mire maga, bár én nem is kérdeztem ezekről, olyan csendet adott, amitől nem kell nem lennie itt, és ez így lenne, amikor szüntelenül rágyújt, félrehajtott fejjel, és csak a cigarettái vannak, és ül sokáig, nem tesz semmit, és képtelen összeszedni magában ezt, úgy, ahogyan nem tudni, mit összeszedni, ennyire egyszerűen, ám a szemében benne volt, mégis, mennyi ez az egyszerűség, és az is benne volt, nincs akkora egyszerűség, és ráivott, szóltanul, és ha aki szünetet tart valamiben, mert szüksége van szünetre, amikor mennyi ez az egyszerűség, és megint rágyújtott és ivott, olyan feleslegesen, ó, olyan feleslegesen, majd, elég sokára, nehezen artikulálva, azt kezdte ígérni: elmesél egy történetet, valamit, ami éppen az eszébe jut, mire én arra kértem, hagyja az ilyesmit, nagyon kérem, ám jöttek a szavai, annyi, de annyi fogalomkihagyással jöttek a szavak, akárha a fogalomkihagyások élményében, ó, igazán azok élményében az, hogy egyszer 'lábánál a homokban három dolgot vett észre: egy gesztenyefalevelet, egy zsebtükör

darabjait, egy gyerek-copfcsatot, és akkor tehetetlen vonzalom ébredt benne minden iránt, és nem is akart kikászálódni belőle, és a gesztenyefalevél, a tükörcserép és a copfcsat szorosabban egymáshoz húzódott, és velük minden más is összébb húzódott, míg végül nem is volt többé semmi más, és mivel mást már nem kívánhatott ettől a három dologtól, homokot kapart rájuk, de a gesztenyefalevelet zsebre akarta dugni, emlékül? szükségtelen volt emlékezni, elengedte a levelet, bárhová nézett, mindenütt volt valami látnivaló, egymástól távoleső részletek, a villamos sínek mellett egy régi fekete esernyőt látott meg, tojássárgájától sárgálló kanál az úttesten, fecskék fenn a magasban, vibráltak olyan összetartozásban, amelyhez nem szorult semmiféle emlékre és álomra; az az érzés volt, hogy bárhonnán gyalog hazatalálna', és akkor megint töltött, és ezzel hagyta abba: 'az volt a benyomása, egészen közel van hozzá, hogy felfedezze azokat a részleteket, amelyek minden mást háttérbe szorítának', és ez, ez nekem olyan idegenül hangzott, olyan kihaltnak és eseménytelennek, és amikor mondtam ezt magának, kis idő múlva azt felelte, mintha tovább idézett volna valamiből, olyan felmondósan: mert ő is észben tudta tartani a magyarázatot a világról, ám azt, ami a világ, nemigen; így mondta, és váratlanul jókedve támadt, én meg nem tudtam, most mit csináljak."

Odaült a tükör elé, és megnézte magát; egy náthabalzsam-rudacsát tartott az orra alá, és bekente vele az ajka feletti tájékot; a templomokban szólt az esti harangszó, egyszer-egyszer szamarak patái kopogtak az utca kölépcsőjén, majd felbűgött egy hajókiért, lent a kikötőben; azután, később, egyedül kapaszkodtam fel az öbölből, alig naplemente előtt, a cikcakkban nőő ösvényen, melynek sziklái néhol élesre töredeztek, máshol meg simára koptak; így emelkedett a teraszosan elhelyezkedő és enyhén lejtő kőfalak közé, melyeket olajfák, fügefák vagy rozmaringerdők köré raktak, jó embermagasságig; ezen a helyen mindig megálltam és megfordultam; néztem, akárha utoljára, az egymáson sorakozó szürke kőlapokat, réseikben a mélysötét árnyéket, amelybe gyíkok menekültek; aztán a legközelebb eső olajfát, melynek csak a zöldje látszott a fal mögül, és időnként egy könnyű széllelés egymásra hajlította a leveleket, és egy egész rövid ideig a fa koronája surrogni kezdett; az alacsonyabbra nőtt fügefák mozdulatlanok voltak; és ez mindig így ismétlődött meg, az ösvénnyel együtt, ahogy követtem tekintetemmel az öböl mélyen alattam fehérülő karéjáiig, ahol a kövek közé napernyőket szűrtak, és

rövid, meztelen testek heverték, lépkedtek, úgy, hogy nem hallani őket, miként a partra ömlő hullámokat sem, amelyek mögött moccanatlanak látszott a víz, alóla fölsárgállott a fövény homokja, melyen itt-ott sötétzöld növényzet lebegett; aztán, kijebb az áttetsző kék egyre sűrűbb és súlyosabb lett, és így nyílt szét a levegő tömegében; álltam ott, mindig álltam, egészen a kimerültségig, és nem tudtam, van-e olyan idő, amelyben elmehetnék arról a helyről, el nem tudtam gondolni; voltomban az voltam, amiben nem kell a kőfal és a rozsmaringerdő, a fövény és a tenger érzése, és a fogalma sem kell; álom és emlék sem róluk; ami kell: lényük anyaga.

